

Ловчанският митрополит Гавриил на 75: В живата връзка с Иисус Христос намираме така желаното блаженство – щастието

В живата връзка с нашия Господ Иисус Христос човек намира в пълнота истинската красота, мир, любов, свобода, хармония, радост – с една дума, така желаното блаженство – щастието. Това каза в интервю за БТА Ловчанският митрополит Гавриил, който днес навършва 75 години.

По думите му тази възраст е дар Божий за един човек, а за вярващите означава, че Господ им е дал още време за покаяние, тоест да се промениш, да ставаш все по-добър. „Така че още ми е дадено време да мога да се изправам, да ставам по-духовен и да мога да свърша още нещо от задълженията като духовник и митрополит, които църквата ми е възложила, с надеждата по-добре да се подготвя за вечността. И все пак и тук да оставя нещо полезно и добро“, каза владиката.

Той посочи, че първият човек, изиграл ключова роля в решението му да

тръгне по духовния път, е епископ Партений, викарен епископ на българския патриарх Максим. А за да стане монах, най-голяма заслуга е имала неговата духовна схиигумения Мария.

Най-големите вдъхновители в живота му освен тях са Питирим, митрополит на Волоколомска епархия, Русия, и професор по Нов Завет в Московската духовна академия, отец Йоан Крестянкин, автор на много книги с поучения, съвети, писма, както и схиархимандрит Тимотей от Гръцката православна църква. „Господ ми даде такива велики хора, с помощта на чиито мъдри съвети и молитви съм решавал и лични, и епархийски проблеми“, посочи митрополит Гавриил.

Той е вече почти четвърт век начело на Ловчанската епархия. За това време са ремонтирани повече от 50 църкви и манастири, от които около 35 по европроекти, което означава, че са извършени основни ремонти. Построени са и около 30 нови църкви. Най-големият е новият катедрален храм „Св. св. Кирил и Методий“ в Ловеч, строен в продължение на 12 години.

„Като дойдох, се стараех да въведа ред във всички манастири и църкви – да са такива хора там, че да не отблъскват християните, които идват, да няма никакви такива пороци. И в момента в някои манастири няма духовници, но има такива хора, които поддържат благочестие и християнска нравственост“, обясни архиепиеят.

Негова осъществена мечта е създаденото първото в страната училище (Основно училище „Св. Седмочисленици“ в Ловеч – б.а.), което е под егидата на Българската православна църква – Ловчанска св. митрополия.

По думите на митрополита два храма в епархията се нуждаят от неотложни ремонти – „Успение Богородично“ в квартал „Вароша“ в Ловеч, в който е служил Васил Левски като йеродякон Игнатий, и църквата „Св. Архангел Михаил“ в ловешкото село Горно Павликени. Изготвени са проекти, за средства за първия се кандидатства пред Министерството на културата, а за втория – пред Междуведомствената комисия по бедствия и аварии.

Построени са много нови църкви. Последната е в ловешкото село Йоглав, където е купена от Гърция готова църква. В Лакарево (част от троянското село Гумощник – б.а.) в момента се строи малка църква. В тетевенското село Малка Желязна днес се полага основен камък за църквата „Света Петка“, основите вече са изкопани.

„Съвсем схематично, това сме направили за тези 24 години, с Божията помощ

и с помощта на хората. Но има още много да се прави”, посочи Ловчанският митрополит Гавриил.

Следва цялото интервю:

* Ваше Високопреосвещенство, днес Вие навършвате 75 години. Какво означава да достигнете тази възраст – като духовник и човек?

– Тази възраст е дар Божий за един човек и за нас, вярващите, това означава, че Господ ни е дал още време за покаяние. А покаянието означава да се промениш, да ставаш все по-добър. Така че още ми е дадено време да мога да се изправам, да ставам по-духовен и да мога да свърша още нещо от задълженията като духовник и митрополит, които църквата ми е възложила, с надеждата по-добре да се подготвя за вечността. И все пак и тук да оставя нещо полезно и добро. Така че благодаря на Бога за това нещо, че ми е дал тази възможност да достигна тази възраст.

* Има ли събитие или човек, изиграли ключова роля в решението Ви да тръгнете по духовния път?

– Има, да. Първият човек, който ме обърна сериозно към църквата и към православието, беше блаженопочившият сега епископ Партений. Той беше викарен епископ на патриарх Максим. Беше много духовен човек, много интелигентен, много чист човек и аз тогава, като млад студент на 19 години, отидох при него да запитам, да се посъветвам. Тогава вече започнах да ставам църковен, да живея по църковному. Моят живот се измени изцяло. Намерих в своя живот истинска радост. А за да стана монах, най-голяма заслуга имаше моята духовна старица схиигумения Мария. Когато аз отидох в манастира „Света Петка”, тя беше вече на 77 години. Тя беше една подвижница на благочестието. По време на революцията ѝ се е наложило да напусне Съветския съюз. След това е живяла в Югославия, там е възстановила седем манастира. След това в Албания ѝ се е наложило да живее – там също създала манастир. През 1954 г. тя идва в България, защото в Съветския съюз са ѝ казали, че на тях не им трябват монахини. Тя възстановява манастира „Света Петка” в село Клисурса, Баня. Дядо Партений ме запозна с нея и тя стана моя духовна майка. Тя беше изключително мъдър и духовен човек. Нейна е заслугата да стана монах – видях примера на нейния свят живот, на молитва, на добродетели.

Така че това са хората, заради които всъщност аз съм станал духовник.

* Казахте, че вече сте били студент, когато сте се обърнали към епископ

Партений. Какво Ви накара да предприемете тази стъпка?

– Аз търсех в живота смисъл – не го намирах. Това ме водеше до много униние, не можех да се преборя със своите немощи. Не разбирах как трябва да постъпвам. Отидох първо в църквата „Света Петка“ в София, която е под земята. По време на комунизма много хора ходеха там, защото беше незабелязано. Питах един свещеник, той ми отговори – тия въпроси, които ми задаваш, за мен са сложни, иди при епископ Партений, той има днес приемен ден. Той – каза – е много вярващ и мъдър човек. Така за пръв път отидох и започнах вече да ходя при дядо Партений, да се изповядвам при него, да се съветвам.

* Кой са Вашите най-големи вдъхновители в живота Ви?

– Моята духовна старица – да, тя е най-големият ми вдъхновител в живота. След това имах много духовен наставник и приятел – митрополит Питирим от Руската църква. Той беше много умен – беше преподавател по Нов Завет в Московската духовна академия. Освен това беше митрополит на Волоколomsка епархия – много бедна епархия, която той възстановяваше. Хора казваха, че в такива села е ходил да служи, в които дори и по времето на руския император не е ходил архиерей – бедни, изоставени.

След това отец Йоан Крестиянски – един голям старец, голям подвижник, много негови книги излязоха – поучения, съвети, писма.

След като си отидоха дядо Питирим и отец Йоан, аз се свързах със схиархимандрит Тимотей от Гръцката православна църква, манастир Параклито, близо до Атина, мъжки манастир. Превел е 40 тома подвижници на благочестието от руски на гръцки. Той също беше много голям старец и до края на неговия живот – 16 години, съм общувал с него.

Господ ми даде такива велики хора, с помощта на чиито мъдри съвети и молитви съм решавал и лични, и епархийски проблеми.

* Какво е основното послание на православната вяра, което хората най-често забравят в днешно време, и защо е важно християнските ценности да бъдат изучавани и в училище – една тема, която е много актуална в последните месеци?

– Господ е казал: Първом търсете царството на Бога и Неговата правда, и всичко това ще ви се придаде. А царството Божие се състои в плодовете на Светия Дух, които са любов, радост, мир, дълготърпение, благод,

милосърдие, вяра, кротост, въздържание. Като учим децата на тези добродетели, ние ще градим в тях красотата на Божия образ и там именно образованието е призвано да образ-ова, да развива в детето Божия образ, по който е създадено от твореца. По този начин и образованието ще постигне своята основна задача – да осъществи духовно-нравственото възпитание на учениците. И това е една най-висша цел – да станат децата добри, честни, да станат истински родители, духовници или там, където ще работят.

* Какво бихте казали на младите хора, които се колебаят дали да потърсят вярата?

– Има едно нещо, към което всички хора, без изключение, и особено младите се стремят и търсят да достигнат – това е щастието. Но за съжаление болшинството от хората бъркат щастието с удоволствието. И цял живот тичат след призрака на щастието, а душата им остава пуста, неудовлетворена и наранена от греха. Между щастието и удоволствието обаче няма знак за равенство. Затова бих казал на всички млади хора – нека човек се вгледа в себе си, да се вслуша в гласа на своята съвест, в най-дълбоките потребности на душата и да се замисли върху евангелските думи „Царството Божие вътре във вас е“. Именно вътре в себе си, в красотата на християнските добродетели, в живата връзка с нашия Господ Иисус Христос човек намира в пълнота истинската красота, мир, любов, свобода, хармония, радост – с една дума, така желаното блаженство – щастието.

* Ако не бяхте станали духовник, щяхте ли да практикувате професията на пътен инженер – Вие сте завършили Висшия институт по архитектура и строителство? Щяхте ли да строите автомагистрала „Хемус“ например?

– В рода на моя баща, той е трънчанин, са били строители. И аз с голямо желание записах строителство, защото исках да работя като строителен инженер. Но когато тръгнах по духовния път, разбрах, че не мога да съвместявам едното и другото. Макар че аз цял живот съм строил. Където съм бил – в църкви, манастири, или сме ремонтирали, или сме строили нови. Така че това, което съм научил, ми е полезно. Но ако не бях тръгнал по духовния път или ако не бях стигнал до монашество, със сигурност щях да бъда инженер. Защо да не строя? Ще строя. И ще се старая да не се краде, като се строи магистрала. Един мой познат, голям бизнесмен, ми казва – аз не кандидатствам повече за строителство на пътищата, защото трябва да дам много ниска оферта, за да спечеля, и след това, за да ги изкарам тези пари, аз трябва да крада от магистралата.

* Вие много пътувате, гледате ли с критично професионално око по пътищата?

– Гледам, да. Гледам със съжаление... Но има и хубави пътища.

* Вече почти четвърт век Вие сте начело на Ловчанската епархия. Какво успяхте да свършите и какво още Ви се иска да направите за миряните тук?

– Ако говорим за строителство и ремонт, по приблизителни данни ние сме ремонтирали над 50 църкви и манастири, от които около 35 по европроекти, което означава големи, основни ремонти. Построили сме много нови – около 30, църкви. Най-големият е новият катедрален храм „Св. св. Кирил и Методий“ в Ловеч, който 12 години строихме, но на места с десетки години са строили.

Трябва да кажа, че като дойдох, се стараех да въведа ред във всички манастири и църкви – да са такива хора там, че да не отблъскват християните, които идват, да няма никакви такива пороци. И в момента в някои манастири няма духовници, но има такива хора, които поддържат благочестие и християнска нравственост.

Това, което също успяхме, беше моя мечта – ние създадохме училище (Основно училище „Св. Седмочисленици“ в Ловеч – б.а.) преди седем години. Първите четири години беше в старата митрополия, но за да го направим до седми клас, ни трябваше нова сграда. Отстъпиха ни бившия кожарски техникум в Ловеч за десет години, след това ще искаме за още. Мисля, че в момента това е най-хубавото училище, защото е новоремонтирано. Наложил се (на старите училища не го изискват) да направим външна стълба, която струва 60 хил. лв. Тя е за всеки случай – пожар или нещо друго. Преминавме миналата година в новата сграда, където вече може до седми клас децата да учат при нас. Слава Богу, децата са радостни, родителите са доволни, учителите са доволни, ние сме доволни.

Това е първото в България училище, което е под егидата на Българската православна църква. Но то изпълнява програмата на Министерството на образованието и науката. При нас се изучава всичко и имаме много добри данни на изпитите, но се стараем да възпитаваме децата по християнски. Едното е свързано с другото – едно добре възпитано дете по-добре и учи. Като има съвест, то има съвест и към науката, и към родители, и към учители. Затова направихме училището, а не, както разправяха, че ще правим децата попове и калугери. Искаме да им дадем добро възпитание, а

вече те да си изберат живота – кой по какъв път ще тръгне.

* Като говорихме за църквите и манастирите, в момента има ли света обители в епархията, които да се нуждаят от ремонт, намират ли се средства?

– Сега се заехме с църквата „Успение Богородично“, която е в квартал „Вароша“ в Ловеч. Тя е историческа църква – там е служил Васил Левски като йеродякон Игнатий. Досега по проекти не сме могли, защото Ловеч не е селски район, а проектите са само за селските райони. Но решихме, че трябва тази църква да се възстанови. Сега са изготвени проекти, те се намират в Министерството на културата и там ще кандидатстваме за средства. Преди време ни отпусна правителството едни средства, с тях частично ще ремонтираме и ще търсим още да довършим, за да възвърне своето достойнство тази историческа църква.

След това е ред на църквата „Св. Архангел Михаил“ в село Горно Павликени. Тя е прекрасна църква, правена е с камъни, но е в много лошо състояние – ако не се възстанови, ще падне. Проектите са направени и с тях ще кандидатстваме пред Междуведомствената комисия по бедствия и аварии.

Строим много нови църкви. Последната е в ловешкото село Йоглав – купихме от Гърция готова църква, за което митрополията и богати хора помогнаха. В Лакарево (част от троянското село Гумощник – б.а.) в момента се строи малка църква, много хубава. В тетевенското село Малка Желязна днес полагаме основен камък за църквата „Света Петка“, основите са изкопани.

Съвсем схематично, това сме направили за тези 24 години, с Божиата помощ и с помощта на хората. Но има още много да се прави.

* На финал – какво бихте си пожелали?

– Бих искал да мога да направя всичко най-добро и полезно за хората, които Господ ми е поверил в епархията. Да им помогна да станат по-добри християни, повече вярващи, повече да изпълняваме Божиите заповеди. И някога, дай Боже, Господ да ни приеме във вечността, и там да бъдем заедно с моите пасоми. Пожелавам на всички здраве и успех!

bg-patriarshia.bg